

Някои шрихи за проф. д-р Маргарита Баснарова
и монографията "Бог ми даде глас", посветена на проф.
Благовеста Карнобатлова

Познавам Маргарита Баснарова от студентските ни години в Българската държавна консерватория, както тогава се наричаше Национална музикална академия "Проф. Панчо Владигеров". Тя притежаваше красив, висок лирико-колоратурен сопран и беше в класа на проф. Благовеста Карнобатлова. По това време класът беше препълнен, но тя прие Маргарита. Правеше впечатление, че професорката вярваше в успеха и оценяваше нейния талант. Баснарова, от своя страна обожаваше уроците си с Маестрата и винаги ги посещаваше с огромно желание. Стремежът ѝ беше да усвоява колкото се може повече от нейните ценни препоръки.

По време на нашето следване имахме възможността да дебютираме заедно на сцената на Учебния оперен театър в гр. Сливен. Там участвахме в постановката на операта "Тайният брак" от Чимароза. Диригент на спектакъла беше проф. Иван Вулпе, а режисьор - проф. Павел Герджиков. Целият работен процес беше изключително ценен за подготовката ни като бъдещи професионални оперни артисти, както и за нашето цялостно музикално образование. Работата с двамата най-изтъкнати представители на музикалните среди, нямаше как да не остави траен отпечатък върху нас. Опитът им ни зареди с огромно желание да дадем най-доброто от себе си на сцената. Техните знания, безценни съвети и любов към работата заложиха лично в мен, а сигурна съм, че и в моите състуденти един непрекъснат стремеж към усъвършенстване и истинско усещане за празник, когато сме на сцената.

В състава на "Тайният брак" освен нас с Маргарита Баснарова бяха и Дарина Такова, Камен Чанев, Валентина Куцарова, Петър Одаджиев - все имена на артисти, които в последствие намериха своето място по големите сцени и оставиха следа. Спектаклите в Сливен преминаха при голям интерес от страна на публиката, която реагираше винаги с много аплаузи на комичните ситуации, заложили в сюжета на операта. Образът, на Елизета, който изгради тогава Маргарита беше истински завладяващ, със силно и уверено вокално присъствие, и актьорски талант.

Една такава сцена, като Учебният оперен театър в гр. Сливен в момента би била изключително полезна за настоящите студенти от НМА "Проф. Панчо Владигеров", за да имат възможността да направят първите си стъпки на сцената, участвайки в реализацията на завършен оперен спектакъл. Дипломирането на Маргарита беше с една от най-трудните и отговорни роли в целия лирико-колоратурен репертоар - Царицата на нощта от операта "Вълшебната флейта" на Моцарт. Роля, за която е необходимо да притежаваш изключително голяма стабилност във вокално отношение, която тя изпълняваше със завидна увереност. Дипломният спектакъл се състоя на сцената на Софийска опера, с режисьор проф. Павел Герджиков и диригент Недялко Недялков.

Маргарита беше поканена от проф. Иван Вулпе и назначена като солист в колектива на Бургаската опера, където тя стана титулярен изпълнител на първо място на ролята на Царицата на нощта. След това в репертоара на младата певица влязоха и много от другите най-отговорни и мечтани роли, като Джилда от "Риголето" и Виолета от "Травиата" на Верди, Розина от "Севилският бръснар" на Росини и др. В един момент пътищата ни се разделиха, защото аз заминах на специализация в Италия, откъдето започна моят път по големите оперни сцени. Ние никога не сме прекъсвали нашите близки приятелски отношения и аз бях в течение на нейния изпълнителски и педагогически път в България.

Бях впечатлена, когато Маргарита ми сподели, че е получила покана от проф. Карнобатлова да стане неин асистент в Консерваторията. Тя прие тази покана и през 1993-94 година започна нейната преподавателска дейност. По това време проф. Благовеста Карнобатлова беше един от водещите педагози във Вокалния факултет, като също така по времето на нашето следване беше негов декан. Винаги имаше много голям брой желаещи да учат с нея и за това класът ѝ беше един от най-многобройните. Запомнила съм я, като една силно харизматична личност, която винаги приковаваше вниманието върху себе си, където и да се появяше. Държеше на студентите си и работеше много всеотдайно с тях, а те от своя страна винаги говореха с възхищение и уважение за Маестрата. Още тогава усещах, че между професорката и Маргарита се е създала силна духовна връзка, която в последствие се затвърди през годините. Тя приемаше безрезервно и старателно изучаваше педагогическите изисквания на професорката си, които спазва и по които преподава и до днес.

Като резултат от тяхната съвместна работа бе създадена книгата за професор Карнобатлова "Бог ми даде глас". В книгата е събрано всичко, което Маргарита Баснарова беше натрупала като впечатления и лично познание с нея през годините на техните отношения. В резултат на тяхната близост и отлично познаване на нейната ярка изпълнителска и педагогическа дейност е написала тази монография, с която доказва, че в нейно лице професор Благовеста Карнобатлова има един сериозен последовател и изследовател.

Проф. Карнобатлова е оперна певица, която е оставила ярка следа. Личност, която заема важно място не само в историята на българското изпълнителско изкуство, но и в развитието на българската вокална школа. В книгата е направена историческа оценка на постиженията на Благовеста Карнобатлова в контекста на времето и неговите художествено-естетически традиции. Впечатлена съм от факта, че мислите, разсъжденията и личните спомени на професор Карнобатлова са оставени в автентичен вид, като това позволява да се запазят разказите, впечатленията и преживяванията на артиста. Така те ще останат и за бъдещите поколения, позволявайки им да се докоснат до една голяма личност.

Не са много на брой монографиите за изтъкнати певци и педагози, творили през 60-те, 70-те и 80-те години на XX век. Тази книга дава ценна информация и за културните институти, в които е творила Благовеста Карнобатлова, както и за голяма част от техните най-изявени представители, творили тогава. Ето защо, приносът от написването на монографията "Благовеста Карнобатлова-Добрева. Бог ми даде глас" от Маргарита Баснарова-Атанасова е неоспорим факт за запазване на музикално-историческата ни памет.

15 април, 2023

Доц. д-р Мариана Пенчева